

HRVATSKA RIJEČ

Fredplatna ciena: na godinu K 12. — Za pć godine K 6. — Za Šibenik na godinu donasnjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuzivo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 16 para peti redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unapried plate. — Priobdeta pisma i zahvale tiskaju se po 20 para po peti redu. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju

Izborna zgodopisje.

PRAVAŠKA KANDIDATURA ZA DUDROVNIK. Uslied odreke veleč. Bačića proglašen je kandidatom stranke prava u izbornom srezu Dubrovnik, Korčula, Cavtat, Ston, Orebić; dr. Baldo Cviličević, liečnik.

Izborne legitimacije i glasovnice. Ovo dana su se već počele dieliti izborne legitimacije i glasovnice. Svaki birač ih dobiva poštom. Svaki birač ima pravo, da mu se glasovnica uruči neizpisana. Svaku neurednost, nezakonitost, kao i slučaj, da koji nije primio legitimacije i glasovnice, neka prijavi poglavarstvu, od kojeg može naknadno zahitievati i glasovnicu. Sve reklamacije mogu se učiniti do izbora. Istodobno upozorujemo, da svaki birač ima pravo povjeriti do dana izbora legitimaciju i glasovnicu pouzdanoj osobi kao župniku, učitelju i slično, kod kojih im je pohrana sigurna.

Proračunane laži. Čitajući protivničke novine i sama se namete misao, da su se oni lbelisli a la Kisić, Stražičić e comp. dogovorili, kojim li će načinom zavaravati i svoju lelad liešiti radi blamaža i poraza, koje na svakom koraku udruženi utvaraši i demokrate doživljuju. Parola je to: izvrćati, izkrivljivati, što je bilo peccriti, što je crno obeliliti, od blamaže stvoriti slavu od poraza triumf. I zbija opaža se, da se oni te parole vjerno drže u svojim novinama. „Crvena Hrvatska“ primjerice pana je Čingrija, „N. Jedinstvo“ pmo liečević, „Nar. List“ pun Borellia, a „Sloboda“ za sve kandidate jednako laže, ali nekom osobitom predilekciom kompromitira starog Dubokovića, da mu pad bude još sramotniji. Čitati one novine, znači uzeti humoristične izborne listove ad hoc, da se samo od srca nasmiješ. Tu je svrstana laž do laži, pretjeranost do pretjeranosti, a svaka pojedina se natječe, koja li će krunjija biti. Mi sve ovo bilježimo i pamtimo, da poslie izbora izmognemo gospodi sve one njihove gluposti ponoviti, da se zastide, ako još rumenila timadu.

Da malco pridignemo zastor izpred zakulisnih intriga izmedju Biankina i Čingrije. U nedjelju obdržavana je u Dubrovniku izborna skupština Biankintevaca i Čingrijevac. Skupštinu je otvorio Melko Čingrija, poznat radi slame, koju u glavi ima, a za njim govorio otac mu i Gijvici. Nakon skupštine odpremio je Melko brzojavni pozdrav Biankinu u Zadar, a ovaj se opet brzojavno zahvalio. Obe su ove brzojavke i gnjusne i sramotne, obe su lažne i neiskrene. Melko i Biankini najbolje znadu, koliko li su ti njihovi brzojavni pozdravi iskreni. Laž su oni, laž je u njima i u njihovim brzojavnim pozdravima. A evo zašto:

Sve je ovo skupa jedna velika spletku, u koju su upleteni najiztaknutiji članovi Utvare. Radilo se o otmianju izmedju Biankina i Melka Čingrije o mandat dubrovački. Melko odavno zaljubljenio namiguje bečkom mandatu. To je Biankini bio razumio te se već bio počeo ogledati za koji drugi kotar. Oko mu bilo zapelo o šibenski kotar. U tu svrhu dozivao je k sebi utvaraško-demokratske mameletke iz Šibenika i tistirao je teren. No ubrzo je naškubio usta i sebi rekao: kiselu je groždje. Tad je izmedju Biankina i Melka nastalo nadmudrivanje, natezanje i pogađanje. Lukavi Biankini htio je Melka nasanjati u Šibeniku i napustovao ga, da ovdje kandidira. I bi Melko — pametan kako je — udario tvrdom glavom o šibenski kotar i tvrdio je, da mu ljudi iz Šibenika, a i neki vodje, ne dadoše razumjeti, e ono nije orah za njegove krezube vilice, jer je Melko Čingrija veoma neozbiljan kandidat uoče.

Ama Melko htio mandat. I on pošaljše jedinici uprave Utvare poruku, da on stavlja za uvjet Biankinjevoj kandidaturi u Dubrovniku, da se on njemu obezbedi drugi kotar, inače da će on na svoju ruku u Dubrovniku a proti Biankinu kandidirati. To u Utvari izazove veliko kome-

šanje. Jedini je izlaz iz te nemile situacije bio taj, da se nekomu u stranci podmetne noga, a da se na njegovo mjesto postavi mladog Čingriju Melka. Kocka pade na Vukovića. Trumbić, Biankini, Čingrija i drugi punom parom su rovarili proti Vukoviću, dok ne nagovorise demokrate, da slave poznati zahtjev o izključenju Vukovića i dok ne izbiše u upravu većinu za njegovo izključenje. Ovim nedostojnim načinom, pomoću ovakvih sramotnih i podmalih intriga došao je Melko do kandidature. No na samoj kandidaturi će on i ostati, jer se ona u makarsko-neretvanskom kotaru ogromnom većinom ne uzima ozbiljno. Kad se za sve ove spletke znađe, kada su otkrivene sve ove kukavne podvodne makinacije, tko da s prezizom ne čita brzojavne pozdrave izmedju Melka i Don Jure, koji jedan drugog mirze i koji su utanačili prostu političku trgovinu? Nego još neiskrenija je Melkova brzojavka, jer je ovaj biesan na Biankina, što ga je nadmudrio i prevario, jer mu namienio kotar, u kojem već sada vidi, da mu je kukavan poraz osiguran. Što će se iza izbora još u Utvari odigrati, to ćemo tek viditi.

Dubokovićeva kandidatura. Mi se još nismo ozbiljno pozabavili sa Dubokovićevom kandidaturom u šibenskom kotaru. Nismo a i ne ćemo, jer ju se ne može u nikakovom slučaju ozbiljno uzeti. Mi ova oslabijelog i nemogućnog starca samo — sažaljevamo. Ne ćemo ga ni napadati ni o njem govoriti, premda bi se dalo štošta, a to iz obzira prama njegovoj i preveć odmakloj dobi. Kandidatura njegova djelo je nekolicine ljudi, koji nemaju ni rieči, ni ponaša, ni obraza, a koji su ju iznieti u svoje prozirne špekulantske svrhe. Ni sam Duboković, ako uoče dodje ovamo, uviditi će u koje li je nepošteno i kukavičje kolo upao te će se sam stiditi za sebe, gdje je pod stare dane tako nemilo nagrajsao i na liepak pao propalican i ništarijam, koje u svakom svom koraku misle na probit i korist svoju.

Željeznički spoj Neum-Klek. Ovo dana su mnoge novine pisale o željezničkom spoju Nemu-Klek. Dužni smo o tome i mi koju darečemo. Stranka prava po svom programu i po svom radu podupire i promiče sve ono što je na dobro cjelokupne domovine, svih Hrvata, posebice u Dalmaciji. Stranka prava je spremna poraditi za svako dobro, ali u tome ona ne poznaje u gradovima, krajevima i selim razlike izmedju sina i pastorka. Sve je jednako zauzimlje za sva mjesta i za sve krajeve te se veseli, ako svakomu može u susret doći. Stranka prava bori se proti onoj pokvarenoj politici, koja se u Splitu odgojila i odhranila, a po kojoj se nekim krajevima sve daje a drugim ništa. U pitanju ove željeznice stranka prava misli, da ako se jednom kotar koristi, ne smije se drugom štetovati. Stranka prava će nastojati, da svi naši krajevi budu spojeni, a po gotovo Neretva i Vrhgorac, koji teško osjećaju tu potrebu. Što više naša zemlja bude imala spojeva, to će ona svugdje bolje napredovati i svaki će kraj bolje cvasti. A splitsku politiku favoriziranja pojedinih krajeva mi odlučno odbijamo.

„Narodnom Listu“ i Borelliu u raboš. Zadnji broj Biankinjevoj glasila hoće da pravi reklamu tužnom Borelliu i sa pitanjem bosanske paše. Predbacuje nama, da pravimo lažnu reklamu dru. Dulibiću, jer da on toga nije izposlovao već Borelli. Mi ćemo uputiti „N. L.“, da se nitko nije više za bosansku pašu zauzimao od Dulibića, da nitko nije više od njega za to pisao, intervenirao i urgirao na svim mjerodavnim mjestima. Zadnji njegov odlučni korak bio je, kada je namjestniku predveo deputaciju izaslanika šibenske, drniške, prominske i sinjske občine, koje su u tom najviše zanimane. Tom zgodom je potakno namjestnika obavijestio o strašnim poslijedicama, koje bi naše stočare zadesile, kad se ovo pitanje ne bi s mjesta povoljno riešilo. To je bio najjači

poticaj, što se pitanje žurno trsilo. To da je Borelli išao u Beč prosta je komedija, jer u Beču važi baš toliko koliko teži njegovo gospodarstvo shvaćanje. Ta to je čovjek podpinno nesposoban, koji se ne zna izraziti u nijednom jeziku, a razumljiv je samo u talijanskom. Nema ni spreme, ni sposobnosti, ni smisla za gospodarstvo. Na „Gospodarskom Vieču“ on je prosta lutka, koja daje svoj podpis, a da ne zna zašto ga daje. Borelli je ulatio ovu prigodu, da se do Beča prošetia, a onda da izmogne sebi podpisati masne dnevnice na račun „Gospodarskog Vieča“.

Zato nam je „Narodni List“ smiešan i drzovit u isto doba, kada hoće da stvara nekakove njegove zasluge u gospodarskom pravcu. Zato razumijemo što se isti list toliko srdi, kada upiremo prstom u sramotnu pojavu, da ljudi, koji su na čelu zavodima, kao što su Vjeresijska banka i Gospodarsko Vieče, te koji bi morali biti čisti od strančarenja, je su utemeljeni za sve a ne samo za jednu stranku, kandidiraju, zlorabeći u agitatorske svrhe svoj položaj. To je ono što „N. L.“ peče, a dokazom našim tvrdnjama bude to, što je tajnik Gosp. Vieča Hribar otišao na Rab u Supetarsku i tamo zanovetavao na Prodanovoj skupštini, a govorio za svog šefa Borellia; njegov ponašanje je bilo takovo, da su ga seljaci morali razoružati. Eto, to su posljedice tih nemoralnih kandidatura, a doći će na vidjelo još dosta toga gnjiloga, koje se mora pročistiti, ako hoćemo, da nam zemlja odahne i da novim životom poživie. Evo parasite moramo sa svih položaja maknuti i onemogućiti.

Izborne smješice. „Sloboda“ — po našem predviđanju — ponovno nam daje prigodu, da malco razveselimo naše čitatelje sa brojnim besmislicama, koje se u onom listiću trpaju i gomilaju kao za okladu. Nekakav ovdješnji odvjetnik, koji se dao u izborne agitacije za starog Dubokovića, nadirao je stupac i po takovih ludosti, da bi se i naše željarice nasmiјale od srca, kada bi im ih tako pročitalo. Taj odvjetnik iz Zlarina, komu je kesa i kruna „oče naš“ i „vjerovanje“, u pomanjkanju odvjetničkog posla koje u svojoj kancelariji bedaste dopise za još bedastiju „Slobodu“. Toliko mu je debela koža, da on iz temelja izmišlja neke događaje i citira rieči, koje nitko rekao nije. Htio bi biti — duhovit. „Dotur od patakuna“ pa — duhovit! Blago li se „Slobodi“ kad joj takovi dobro došli. No mi bi mogli takove viceve praviti na temelju „laskavih“ rieči „dotura od patakuna“ o svom prijatelju i vodji Pendulu, o njegovim umnim sposobnostima, o njegovom govorničkom daru, o njegovoj uglađenosti i političkim vrlinama, da bi se cio Šibenik orio od smieha, kada bi čitao tako vjerne fotografije.

No da spomenemo nekoliko njegovih viceva. Veli „dotur od patakuna“: njima sve bolji od boljih glasovi iz Vodica, Rogoznice, Primoštena, Murtera i Betine. A mi mu poručujemo, da će iz svih tih mjesta na prste poručiti svoje glasove. Neki naši prijatelji iz gornjih mjesta žale što nemaju više „Sloboda“ na razpoloženje, da ih razprostru po svojim mjestima te da tamošnji naši vriedni pristaše vide kako li oni neljudi znadu istinu izvrćati. Neka znaju u ostalom, da će u izboru u Šibeniku pokazati svu njihovu golotinju i slabost i da im je ovo zadnji put, što se na izbornu poprište pojavljuju. Ogromna pravaška većina će ih hametom pogaziti, da više ne će smjeti ni glave pomoliti. Ovo im je odgovor na njihov „rat do iztrage“, koji je samo na papiru. Kada nismo izbori, onda ćemo im s brojkama iz svakog izborništa u grlo laži sasu.

Guje iz procepa. Demokratske i utvaraške novine igraju kao uvijek tako i sada dvočluno ulogu. „Sloboda“ i njezina pokćerka „P. Sloboda“ u zadnjim brojevima pisale svega i svacaša o nadbiskupu Puljišću i htjele tobože njegove rieči i nazore dovesti u sukob sa radom i djelovanjem nekih svećenika. Naravno da su se u toj nediećnoj raboti služili lažima i izvrćanjima i na izmišljene događaje primijenjivale rieči nadbiskupa. Ali sada, kada je nadbiskup pozvao

na red jednog svećenika, za to što je on pogazio svoj ponos i postao robom demokrate, obe „Slobode“ udarile u zaglušnu zvonjavu proti nadbiskupu. Rade kao guje iz procepa, koje se gladko ušuljaju u njedra, da onda u srce ujedue. I zadnja „P. Sloboda“ ima gnjusna članak proti svećenstvu. Jednako ona postupa i sa izbornim skupštinama, koje tako lažno i izkrivljeno prikazuju, da čitatelju staje pamet nad onakom bezočnošću. Preporučamo našim ljudima da ju čitaju, pak će se iz nje najbolje uvjeriti o duševnoj njezinoj niskoći i sramotnom lažikanju.

Moral „dotura od patakuna“. Doznajemo za ovu zanimivu zgodicu, koju je glavjar jednog sela zlarinske občine imao sa rečenim doturom. Došao prekučer neki k rečenom doturu i naravno razgovor se poveo o izborim. „Dotur od patakuna“ izlanu laž, da je gornji glavjar i njegovo selo listom za Dubokovića. Malo kasnije se ovaj čestitak sastane sa glavjarom, o kom je rieči, i reče mu, kako mu je „dotur od patakuna“ kazao, da je on, glavjar, i njegovo selo za Dubokovića. Glavjar se zblanu na onu laž pak ni pet ni šest već vrcom s drugom u dotura, da ga pita za račun one krupne laži, pošto je i on i njegovo selo ko jedan za vriednog i zaslužnog dr. Dulibića. „Dotur od patakuna“ uzkočešao se kao piškor, jer mu uzmarka ne bilo, na koncu se pametnoj dosjeti i izvali: „Ajde bolan, sada su izbori, a u izborim se možeš sve reći i lagati. Ta mogu reći, da je i dr. Krstelj naš“.

Ovo su tekstualne rieči. Jedan doktor nije se stidio reći, da je u izborim slobodno lagati, nije se stidio zlorabiti ime jednog čestitog glavjara, nije se stidio sam izvaljivati svjestno i promišljeno najkrupnije laži. Pozivljemo ga, da nam odgovori, je li nije li istinito što iznesosmo, da ga onda poslušimo sa imenima. To je moral, to je poštenje demokrate. Kako je lagao, podlio i sramotno, u ovom slučaju, tako je lagao, kad je u „Slobodi“ navalió sve one puste izmišljotine, kojim se Šibenik i okolica smije. Evo kakovim se sredstvom te kukavice služe, pak još imadu obraza govoriti o tuđjem poštenju i čestitosti. Neka se stide!

Izborne nezgode Pendula i Mudražije.

Neki dan odvažio se Pendul da ide u kortešaciju za Dubokovića. Uhvatio se oko načelnika skradinskog Mudražije i nagnao ga da s njim zajedno trkne do Rupa. Sjeli u kočiju i otišli. No na domaku sela dočeka ih rupski glavjar sa narodom i odbrusi im obojici, da obrću konje i da u selo ne zalaze, jer medju Rupljanim, svjestnim i junčakim, nema onakovim šičara. Ali ono dvoje sledižija na silu htjelo kroz svjetlinu u selo, ponašajući se skroz i skroz izovavno. Badava ih glavjar odvracao i pameći svjetovno. Pusta im sila ne dala mira, a na to nitko ne mogao obuzdati junake Rupiljane nego im onemogućise daljnju vožnju, a dva ti junaka dadoše petam vjetra i jedva živi od straha i u biesnom trku dospješe do Krke, gdje se u ladjicu prevoze do Skradina, ostavivši u Rupam i konje i kočiju. Tako narod svim nedostojnicima, vrtikapam i neharnicima.

Glupi uvodničar još glupije „Crvene Hrvatske“ u uvodnom članku usudjuje se ponovno iznositi već pobijenu i oborenu laž, da je dr. Drinković nekom zgodom dokazivao, da nema Boga. Te mizerije, te propalce, te ništarije ponavljaju jednu nisku klevetu, premda su i sami uvjereni, da u njoj nema ni truna istine. Evo kakova se sredstva upotrebljavaju, kada očaj spopane ljude, koji se vide pred ponorom, u koji ih nemilosrdno guraju njihova sama djela i prošlost sramotna.

Iz Metkovića i Opuzena piše sebi „Crvena Hrvatska“ duge dopise o nekakovom porazu dra. Drinkovića, a slavljaju Čingrije. Sam način, kojim su oni dopisi sastavljeni, odavaju, da ih nije mogao napisati nitko drugi već Čingrije i Čingrijevici, ti poznati plaćenici, meštari i kontokorentiste „Hrv. Vjeresijske Banke“. Naprotiv istina je, da onakov porazu i blamaže, kakovu je Čingrija doživio u Opuzenu i drugim mjestima, teško da će itko više doživiti. A kamo li slavlje . . . . .!

Dr. Niko Marinković, kandidat stranke prava na otoci, izdao je proglas, u kojem, mimo ostalo, odlučno opovrgava i lažnu proglašenje neke vesti te kolaju, da on ne će da bude izabran zastupnikom i da se je preko volje primio kandidature. Ovo je odgovor onima, koji špijenditu Tresića hoće da spasavaju i sličnim butadama i izmišljotinam.

Iz Stona. U nedjelju se amo sprema nama u pohode Čingrija. Neki njegovi spremaju mu doček. Zapaliti će malo praha i to će biti sve. No te parade su samo za to, da se lakovjermima začepi oči, dočim je većina za pravaškog kandidata, dra. Drinkovića, čiji dolazak svi sviestni i neodvisni Stonjani sa veseljem i nestrpljivošću čekaju.

Dr. Dulibić u skradinskoj občini. Krenuo pr. četvrtka preko Vodica sa dičnim načelnikom Enrikom Čičin, veleposjednikom Čorčim, Kristom Skočićem i Pavlom Roca. Na Gačeluzima dočeka ga seoski pristav Marko Erečeg sa svojom pučanstvom. Uz klicanje „živio naš zastupnik Dr. Dulibić“, vijanje trobojnice i slavljenje zvona obišao mjesto. Saslušao pučke jade pa krenuo u Čistu Malu, gdje bi dočekan i pozdravljen pu seoskom pristavu Popoviću i čitavom pučanstvu. Ovdje dohrlili iz Skradina občinski prisjednici gg. Kristić i Dražić, te posjednik g. Rakić da mu izručie dobrodošlicu na teritorij občine skradinske. U Čisti Veliki dočekalo ga pučanstvo predvođeno po glavaru Pešicu. Ova sva tri mjesta, bez razlike vjerozopovjedi, za našeg su zastupnika Dr. Dulibića. Živio!

Jadi Radošićana. Kašteljanski silnik šalje oružnike, da pucaju na radošićke rondare u radošićkoj mušci, te silom i zastrašivanjem prisvaja Krajevce i Završje; prem su radošićani dobili pravo i u Beču a u posjedu su i plaćaju carevinu. Kao oružnici mogu zlorabiti svoju vlast, kad nisu poslani od poglavarstva? Ovim upozorujemo političku vlast, da pripazi na svoje podređenike; a kašteljanskog načelnika, da nas pusti u našoj potrebi mirno uživati ovaj ljudi krš — te da pazi da nam ne pregrusti.

Radošićani.

Nasilja i bezakonja u Vrgorskoj krajini. Brzojavljaju nam iz Vrgorca: Vrgorski načelnik Martinac počeo punom parom raditi za utvarško-demokratskog kandidata, Melka Čingriju. U tom jalovu poslu pričeo lačati se i nezakonitih sredstava te nasilja. Na vas mah šalje glavarama i lugarima, koji ne će da se upregnu u njihova tražjiva kola nego oduševljeno pristaju uz čelidnog dr. Drinkovića, pravaša, odreke, koje da oni moraju potpisati. Teror, koji Martinac razvija, nečuven je. I njihova blagajna razasla je na sve strane dužnicima okružnice, kojima pod moraš traži, da isti s mjesta izplate svoje dugove. To se upravljuje samo na naše pristaše, koje se hoće zastrašiti i zavesti. No mala im hvajda od tih nedčnih sredstava. Jer naši sviestni pristaeše, zgadjeni i ogorčeni onim sramotnim terorom, još oduševljenije pristaju uz našeg kandidata. Naše su pozicije izvrstne, da ne mogu biti bolje, te nam uza sve nasilje i bezakonje ne će protivnici ni jednog glasa preoteti. Upozorujemo vlasti na ove sramotne čine načelnika Martinca, da se ovakova zlopraba načelničkog položaja zaprieči i da se stane na put samovolji njegovoj i njemu sličnih paša silenih.

Iz Kladnja nam javlja Mate Šilović p. Jure: U nas se kroz mnogo godina ništa ne uradilo. Mjeste vode moramo da pijemo kajuzi i smrad, gdje se svašta splija; a ono nesretnog Zabljaka nigda nam nitko nije ni prividio, a kamo li uradio, nas otrovane bolest goni i nove trošimo, za likarije, pa nikad kraju. Naš dosadašnji zastupnik Ivčević nikad k nama i ni zuba za nas obielio, sve nam zapuštao, kao da ga mi i nismo birali, kao da i nije naš zastupnik. Pak zar da ga opet biramo? Zar da na našim poštenim težakim pletcima nosimo lienca i nemarnog starca! Evo su sad izbori došli pa nam se pruža zgodna, da se odužimo tom neharom zastupniku te da mešte njega biramo mladog radnog i zaslužnog dra. Ivo Kristelja. Živio nam!

Konfidencijalna skupština. Na povratku iz Drišta, Kaštela i Lečevice, gdje je — kako javiše brzojavci — slavio svoje triumfe, dr. Ivčević odlučio se je eto u subotu, te dao preko načelnika Madiraze pozvati nekoliko osoba na konfidencijalnu skupštinu. Tomu konfidencijalnom razgovoru, držanom u obč. vijećnici prisustvovali su, kakvo se je vidilo, samo neki pozvanici. A bilo ih pozvanih ne više od dvadesetak. Rek' bi, da je taj razgovor bio naročito za to udešen, nek mu pristupi i mjestni kaplot, e da tim pristupom pokaže se svietu, kako ovdje kod nas postoji neki dodir i sporazum između svećenstva i nar. demokratske stranke, koje su se združie vezom anormalnog braka.

Na uz svu indiferentnost, koja bi za neke elemente u ovim značajnim časovima bila najkomoda, mi smo ipak više nego stalni, dakod ovog konfidencijalnog razgovora morala je s očiju dra. Ivčevića, a tako i načelnika Madiraze, te ostalih pastu ona koprena, koja im je zastrela pogled i potamnila vidokrug političkog i kulturnog našeg horizonta. Ovako odmah *a priori* govorimo, jer iza onog prikazivanja sa strane nač. Madiraze, koji se je na toj skupštini trudio i znojio, da razriješi onaj gordijski čvor, što ga maće kompromisom nazivljemo, otkrivljujući ponašanje nekih fratara pravaša, s kojima naš stranka nije mogla (a ni smjela!) u pregovore doći, ne doznasmo ništa nova, nego se još bolje uvjerismo, da su stariji u narodnoj stranci — ne iz ljubavi, nego iz podle ambicije — popustili: naldjima, koji su već s jednom nogom u demokratskom taboru. I tako se je — dobro je rekao nač. Madiraza — nar. stranka naša nenadano između dvie vatre, a disciplina stranke je zahtjevala *žalböße* (tznaz istoga načelnika), da se pruži ruka demokralima, s kojima zajedno i u ovom izborom srezu želi se postignuti *plebiscit* za dra. Ivčevića. Ovaj je tada — dakako, na laskavim riečima zahvalio i prikazao svoj dosadašnji rad *kroz tridesetgodišnje* zastupničko-vanje. Spomenio je osobitim naglaskom glasovitu i važnu jezičnu naredbu, postignutu težkim naporom nar. stranke (!). Dotaknuo se je željezničkog pitanja i: spojio sa susjednim zemljama, te lokalnu željeznicu Trogir-Sučurac (za koju on i načelnik dobiše onakav tuš od druga Smodlake!) čudi se na koncu kako i zašto se neki u ovom srezu podžu proti njegovoj kandidaturi. Ta on je radio, a ipak ne zna se, što je radio kroz sve ovo tako dugo vrijeme.

Na to je ustao kanonik prof. Sasso, te je, ogradjujući se ponajprije prama osobi dra. Ivčevića, kojega inače časti i pošiva, sirogom logikom i ozbiljnom dijalektikom, predložio: kako je sramotan za hrv. nar. stranku ovaj kompromis, sklopjen sa demokralima, koji svojim zatornim radom u pokrajini pokazaeše i pokazuju, da im je do rušenja, do ožerčaćenja, do uništenja svega onoga, što se protivni njihovim težnjama, njihovim aspiracijama na političkom, kao i na društvenom polju. Podjetio je prisutne na protuvajski program demokrala, na uličarsko, bezočno i baš sruvo pisanje demokratskih glasila proti svećenstvu, koje neprestano ocrnjuju, klevetaju; obijedjuju omražani izmišljotinam, porugam i svakojakim poniženjima, da se na taj način osobito naš puk po selima zavede, te odvrne da ne sluša svećenka, nego pravog i poštivotnog poznavatelja pučkih nevolja i istinitog, a nesebičnog prosvietitelja i vodča. Zglednim riečima spomenuo je tada lanijski *famozni* spljetsti kompromis, te razvikanoš demokratskog vrhovnog vodje, koji je u „Hrv. Domu“ u Splitu čitlo i ponosno govorilo, kako je k barjaktarima demokratske stranke nar. stranka došla i pala pred noge, a kako demokraci nisu i ne će popustiti u nijednoj tački svoga programa. I tako je na koncu, da uslied današnjeg kompromisa, koji je očito napreren proti crkvi, njemu i svakomu, koji iz toga predviđa kobne i stelenosne posljedice za naš narod, dužnost je ne samo kao svećeniku, nego i kao katoliku otvoreno žigosati to udruženje i suprostaviti se tim neprjateljima crkve i domovine, tim grobarima pravoga rodoljublja. K tomu je nepojmljivo, reče, kako isti dr. Ivčević ne vidi u tom kompromisu svoje nedaleko podlegnuće i poraz. To isto vriedi i za načelnika Madirazu!

Na ovo misaono i razborito razlaganje odvratio je naprednjak učitelj Andreis, a to za to da samo nešto opazi, i reče da svećenici nisu *jedini* vodči naroda. Prof. Sasso odgovorio mu je, da ih takvim on nije niti nazvao, što se je možda učitelju, naprednjaku u svemu, sigurno pričnilo. Također i *doktorand* Koščina htio je štožod primijeti, pa je stao jednostavno sve nekčiti; kako demokraci ne napadaju na crkvu i svećenstvo, nego samo neke svećenike (a on ih dobro pozna jer je bio *manjunačke* osam godina u sjemeništu) i ovdje se je izkalio svojima žuču na segastog popa (koji mu je jednog *flajdu* kupio), te je buncao bez reda i tega o nekome blagoslovu. Smešno je bilo takove argumente slušati u ozbiljnom društvu o jednog *doktoranda*, koji je ipak imao kadikada u ruci teški filozofje. Briga je njega za to, kad su mi samo odobravali dva brjha, jedan pisarčić i sugestivnirani prije glavar Segeta. Naldeli smo se pak, da će mu, kao nečaku, na takovo dokazivanje i niekanje odgovoriti prep. Opat. Možda i bi, da se je sjetilo, kako je on ottrag pet godina jedne večeri zgadjen na infamno pisanje demokratke „Slobode“ pograbiio sa stola u Čitavnici „Slobodu“ i odvažno ju bacio u čenfu t. j. u *aboti*. Ali da: nekoć bilo, sad se spominjalo!

Na koncu pak trgovac J. Lušić, nekoč zagrijani starčevčanac, reasumirao je ili bolje poskorupio ostroume besjede dvaju naprednjaka i kliknuo: Živio dr. Ivčević!

P. S. doznajemo, da nač. Madiraza iza skupštine očitovao, kako je potpisao proglas na narod, a da ga nije pročitao, (svjedeno li op. slag) jer da su i razvojanu zatražili iz Splita njegov podpis, to je vjerojatno, jer, doista, kako bi jedan rimski komendant, kao što je on, potvrđujući onakav proglas, mogao više nositi papinsku komendu? A dočukasmo nekako, da se je i dr. Ivčević nakon ovoga konfidencijalnog razgovora izrazio, da će dati neku izjavu upogled proglaša. Čekajmo! Pravedno i dostojno bi bilo!

Smodlake od pustih blamaža, koje od procesa u Zadru ovamo doživie, ne znadu više, gdje bi glavom udarili „Hrvatska Rieč“ i vodje šibenskih pravaša, koji razodkriše svu lažnost njihove politike, trn su im u oku, zato i udaraju na njih najjačim fišecim, puneci ih lažima i sramotnim podvalama. Tako u zadnjem broju „Slobode“ Smodlake se ne stide napisati, da pravaši dobivaju podporu od občina, saveza i sveza, blagajna itd. To su jeftine tvrdnje, koje ne stoje ništa. Samo bi mi tu gospodu zamolili samo za jedan dokaz. Osobito što se občina tiče, neka znadu li samoživci, koji su naučeni na občinske novce, da pravaši, nješto da se občinam okriste, oni za to troše u razna i skupa putovanja a samo u svrte občinske. Pravaši, štožod uradiše, sami svojim trudom uradiše, a to se ne može reći za one, koji su se od malih nogu na špijenditu naučili.

Iz Primoštena: Ovamo je počeo mtiiti za Dubokovića neki Mate Huljev. Taj je čovjek poznat kao sebičnjak, koji se u svemu ravna prama svom interesu. No njegove rieči ne mogu nikoga zavesti, jer ga čestiti Primošteni poznaju i tko je i kakav je. Huljev se hvalio, da mu je bilježnik Difenco nudio 500 K, za njegov i njegove braće glas. Jeli to moguće i jeli to vjerojatno? U ostalom Primošteni znadu, koliko im je dr. Dulibić vriedio, koji ih je spasio u velikoj pravdi sa Vidovićem i koliko je tom zgodom občina za njih žrtvovala.

Sada dr. Bulat, koji je prijatelj Dubokovića i tajnik stranke, kojoj je Duboković predsjednik, ponovno diže pravdu proti Primoštencima, a za Vidovića. Zar će Primošteni dati svoj glas onom Dubokoviću, čigovi ljudi rade proti njihovim interesim? Koji ih hoće uprostati? To bi značilo sami sebi grg kopati.

U zadarskom kotaru D. I. Prodan sasma je siguran. Svuđje ga dočekuju s najvećim oduševljenjem. U Rabu će biti lep broj biraca. Kotari ogromnom većinom, a otoci listom. Borelli nalazi na samu oporbu. Skupiti će manje glasova od Alačevića.

Dr. Drinković obdržavati će sutra u 5 sati popodne javnu skupštinu u Zaostrogu, a u ponedjeljak u isti sat javnu skupštinu u Podgori.

Dr. Dulibić u Tribunju. Sa vidjenjim čelnošima Vodica, naš zastupnik dr. Dulibić prošie sriede pohodio Tribunal tiešanske občine. Narod ga primio oduševljeno. I na ovu pravašku hrid kapetan Niko nasukat će svoju karkasu.

Agovanje ili poavanje? (iz vrgorske krajine. Doprunjak brzojavni.) Vide: sve im je voda odnela, a vatra popalila — smeli se ko mravi na glavini, pa ne znadu što da čine. Ode im Primorje, ode Neretva, ode Pelješac, pa se prihvatili vrgorske krajine, ko prijepak siene.

U ime slobode i narodnog slobodnog uvjerenja čuje što rađe:

1. *Blagajna* poslala svim svojim dužnicima cirkulare, da se u roku od 3 dana prikažu upraviteljstvu za obezbjeđenje dugova.

Pitam činovnika blagajne, da mi kaže: je li istina, što svet govori, da je reko: *ili im je platio, ili glasoviti*.

Protiv ove — po mome mnenju direktne presrije, jer stvar pada nepusredno u izborno vrijeme — protestirao sam na Zadržaji Savez i Poglavarstvo, a privatno na dra. Bervaldi.

2. Občina šilje redom odreke glavarama i lugarima — našim pristašama. Na službenim dopisima potpisani je medeni načelnik Martinac. Napominjem, da te odreke padaju u izbornu doba, a nisu motivirane razlozima. Pitam neke občinske organe: je li istina, što svet govori, da ste se izrazivali: *ili morate s nama, ili čemo vas svrgnuti*. Negó: na ovo će nam odgovoriti državno odvjetništvo.

Protiv ovoga postupka protestirao sam na c. k. Poglavarstvo, a privatno na dra. Dulibića.

3. Čujem, da će obće viede uništiti već obavljenu brojačnu, a imenovati nekakovu nam, u obč. fraksi dosad nečevnu komisiju za cilu krajinu, koja će na novo obaviti brojačnu. **Zašto?**

4. Onomadne je bilo sazvano izvanredno obč. viede, da imenuje novu izbornu komisiju. Napominjem, da je na predzadnjem viedu u komisiju bio imenovan naš pristaša Stanko Jelavić, a na zadnjem su ga htjeli maknuti.

Nabrajanjem ne bi nikad svršilo, pa opet svim onim sitnicama. Potraje li ovaku svim tu na javu.

Zaklinjem naše narodne zastupnike, da osobno protestiraju na kompetentnim mjestima, jer ovo je užas.

Ovo je vrgorski naprednjaci, zar sve u ime vaše slobodne, napredne misli?! Sramota! Ivo Jelavić, cand. iur.

P. S. Inače, gospodine urednici, dobro. Narod naš — snaga naša. Za nas je svak jednak, pa za to i radimo samo sa seljakom, a ne sa *samoživcima vrgorske krajine*. U vrgorskoj krajini dosad obdržasmo sa žuljavom rukom, sa crvenom kapom *4 javne narodne skuštine*; u Kozići, Zavojanim, Dusini i Orahu, Čingriji pred vedrim čelom našeg krajiškara ni pomalo. Pa i što bi on došao težaku, kad mu je naš načelnik u Metkovićim reko, da mu je cilu krajinu u žepu.

Mate, načelnice, zaboravio si, da ti je supao žep.

Ston, 30. maja 1911. Izbornici za carevinsko viede, od kojih nas samo par dana diel, ovoga puta kao nikada do tada odkašu svojom važnošću i značitošću ne možda toliko radi časovitog uspjeha, kojim će po jednu ili drugu stranku uroditi, koliko radi spasonosnog nauka i obilatog izkustva, kojima će se naša jedna i izvarana Dalmacija i znati i htjeti okristiti.

Već same predizborne pripreme otkrivaju nam vas gnijezd i smrad, kojim su stanovite bezdušne klike okuzile hrvatsku i demokratsku stranku, do te mjere, da i sami sviestniji i pošteniji njihove pristaše na sva usta ospozavaju pravo, da takove stranke još i danas sebi oznaku narodne stranke prisvajaju.

I nade je i vjere je, da će ponosna Dalmacija već sada kod izbora djelomično izroditi i nametnicima suditi. Konačna i podpuna osuda slijediti će tek poslije izbora, kada će Dalmacija pjesmu preporoda i oslobodjenja nad svim svojim nametnicima zapjevati.

To će tek biti pravi i podpuni plod nastanij izbora.

I u stonjskoj občini uspjela se je ugniediti i nametnuti jednu malena klika, koju općeniti zakon prirode neće mimoići. I stonjskoj će kliki nastajni izbori djelomično suditi, dok će je tek poslije izbora konačna podpuna osuda stignuti. I u stonjskoj su občini predizborni pokušaji dosta jasno otkrili i očitovali namjere stonjske klike, a da bi se još i sami jedan stonjski općinar mogao naći, koji će i dalje u stonjskoj kliki moći gledati svoje prijatelje i usređitelje.

Treba priznati stonjskoj kliki, da je sve do danas znala viedo obuzdavati zlovolju i ogorčenost izvaranih i siromašnih stonjskih općinara. Tek se je klika prevarija, ako je mislila, da pravdnei gnjev neće ipak jednom u ciljoj svojoj snazi provaliti.

Početak koca nastao je za stonjsku kuku u onome času, kada je proigraviš svako društvo plemenitosti i prezevši svaki osjećaj odgovornosti za svoje osobne i prozine svrte hijela da narine stonjskim obćinarima kandidaturu jednog mladog i zelenog zanešenjaka, kojemu čovjek zdrave pameti ne bi smio ni sudbinu svoje životinje povjeriti. Kao da ti je malo, kliko, što pomažeš podržavati u stonjskoj občini onu žalostavu zapuštenost i zanemarenost, koja je već u poslovcu prešla, pak se nisi začala pokušaja, da izručš biedni narod hirima jednog prostog lakoumnika, koji sam svojom osobom ne zna da ravna!

Najozbiljniji te je opomena pogodila, kliko, kada su svi sviestni stonjski obćinari tvojoi ambiciji i tvojim proračunanim prohtjevima suprostavili ime čestitog i vriednog domorodca. I prije nego si znala, da će naš domorodac ponudjenu mu čast odriekiti, stala si odinapati svoje zlobne i podle sriede i proti njemu i proti onima, koji s njime i diče i ponose. Naš je, pak ti smeta, i s njima ga poznaš kao čovjeka čista značaja, kao domoljuba skromnog položaja ali velikog srca, kao preagoca malih rieči, ali sustavnog i marnog rada na korist naroda, pa ipak si odbila, jer znadeš, da bi ti on mogao križati račune. Tebi imponiraju visoki položaji i bogati tituli, pak padaš na koljena pred tudijnom nametnikom, koga narod niti pozna niti želi. U svojoj nadutosti i umišljenosti nalaziš u Stonu tek nekakove trgovčice, koji izcejavaju pred tvojim velikim industrijalcima. S visoka pogledivaš na sitne poctive, tebi dolikuju tek dečki, ako još k tome vitezovi. Za tebe od stonjskih trgovčica ovisie svi oni sviestni i slobodni izbornici, koji nisu naučeni da po tvome migu i tvojoj volji glasuju; sviestni su i neodvisni tek

oni izbornici, koje ti na izbore dovlačiš. Pa dobro; neka ti bude, kliko, ta ujeha. Mi ćemo čekati, da vidimv, koji će ti svjestni stonjski obćinari glasovati po nalogu one klike, koja im je domo-rodoća odila. Neka stonjska klika slobodno pohrli na biralište i glasuje za nametnika; tako će se naj-bolje svom bivšem zastupniku odužiti. Neke se kliki pridruži i dekan — vite, jer i on ima zašto da bivšem zastupniku odvrati. Na drugoj će strani biti oni, kojima je klika dozlogrdila; oni će svoj glas dati čovjeku, koji se nije nametnuo, nego kojega je narod ovog prostranog izbornog sreza na svoja krila podignuo i kojega neće stanovite klike, nego slobodan i ponosan težak tovorom pobjede ovjenčati.

Neka se klika ustupi do 13. ovog mjeseca. To joj je poruka svjestnih Stonjuna.

Iz grada i okolice.

IZBORNA SKUPŠTINA U ŠIBENIKU.

Sutra u nedjelju u 9 sati savzana je izborna skupština stranke prava u Šibeniku, koja će se obdržavati u dvorištu vatrogasaca. Svi pravaši dužni su na istu doći, da izkažu svoje povjerenje i svoju ljubav omilje-lom svom dru. Anti Dulibiću.

Sastanak mjestnog kluba stranke prava. Za u četvrtak na večer bio je savzan sastanak članova mjestnog kluba stranke prava. Premda je bio pozvan samo ograničen broj, ipak u osam sati večer sleglo se u Sokolani mnoštvo građana svake ruke. Prostorije Sokola bile su dubkom pune te je svijeta bilo preko 400.

Sastanak je otvorio načelnik dr. Krstelj. Svojim krasnim govorom elektrizirao je svih, tako da čim je spomenuo ime dičnog zastupnika dr. Dulibića iz stotine grla zaori oduševljeni i dugotrajni poklik „živio“. U svom govoru je dr. Krstelj naglasio, da se stranka prava u ovom kotaru, po gotovo u Šibeniku tako jakom osjeća, e nije držala za nužno, da se do onog časa makne. Govornik zna, da je svaki Šibenčanin pravaš promaknut svojom rodoljubnom dužnosti i da nije nužno niti ga na nju upozoriti. U dalj-njem toku govora je napomenuo, da stranka prava drži u nedjelju u gradu u 9 sati jutrom izbornu skupštinu i da su obzirom na to članovi kluba pozvani na prijateljski razgovor. U ne-djelju neka su svi tu, da protivnici vide, kolika je naša moć, kolika li je svjest vrlih šibenskih pravaša. Završava uz poklik „živio dr. Dulibić“. Gromorni „živio“ popratit oduševljene rieči go-vornikove. Nakon njega izvestio je g. P. Roca o položaju u vanjskim obćinama. Iztao je, kako je dr. Dulibić svugdje bio oduševljeno dočekan, kako je svugdje slavio prave triumfe. Betina, Murter i Zlosela, Primošten i Rogoznica, Vodice, Kaprije i Žirje, itd., sve je to listom oduševljeno za zast. dra. Dulibića, koji je za ovaj izborni kotar stekao toliko nezaboravnih zasluga. Položaj van šibenske obćine je takav, da nam jamči za sjajnu pobjedu uz ogromnu većinu.

Sam kandidat dr. Dulibić ganut izkazima ljubavi i povjerenja zahvalio se prijateljima i braći i izjavio, da će i dalje nastojati svim svojim silama poraditi za dobro svog rodnog grada i kotara, koji zastupa, kao i dosad. Ne-prekidni „živio“ dugo se orio dvoranom.

Dr. Drinković je u nekoliko markantnih poteza okarakterisao sva neozbiljnost Duboko-viceve kandidature, tim više, što on starca dobro poznaje kao sumješćanin.

V. Kulić je na to prikazao sav zastupnički rad i zasluge dra. Dulibića za svoj grad i kotar. Označiv kao izdajstvo što se neki ter neki šibenčani ne stide proti ovako dičnom svom sinu raditi. Samo ime dra. Dulibića jam-stvo nam je za pobjedu u ovoj borbi, koja će i biti zadnja, jer će ono biti i zadnji udarac malobrojnim protivnicim.

Govorio je i D. P. Gjičić, koji je oduševljenom rieči pozvao šibenčane, te uzore hrvatstva, na borbu i rad. Dalje je on izvestio kako je kandidatura dra. Krstelja našla u tro-grijskoj Zagori na sveobće oduševljenje.

Dr. Krstelj zaključio je sastanak sa po-klikom „živio dr. Dulibić“.

Ključni stranci prava, dra. Dulibiću, dru. Drinkoviću, dru. Krstelju i pjevajući rodoljubne pjesme razidje se rodoljubni svijet uz pozdrave: Do vidova u nedjelju na skupštinu!

Plesni vjenčić u Sokolu. Učeničke i uče-nici plesne škole g. M. Katarivasa priredjuju u nedjelju u 8 i po sati na večer u prostorijama Sokola završni vjenčić sa biranjem kraljice lje-pote s nagradom i cvjetnom četvorkom. Ovim se pozivaju gg. članovi Sokola na ovu zabavu. Ulaz po osobi 1 K., za obitelj 2 K. G. Katarivas lim završava u Šibeniku i ide u Bosnu, u Livno.

U fond Lista. Veleč. fra. Rikard Tripalović, župnik Črvljeva, darovao je u fond „Hrvatske Rieči“ 4 K. Najljepša mu hvala.

Izborne oklade. Ono nešto protivnika u gradu latilo se novog načina agitiranja. Pred neupućenim ljudima viču i razmeću se, kako se oni klade za toliko i toliko, da će ovog puta izići Duboković. No ob ovim okladam govore samo pred onima, za koje znadu, da ih ne će prihvatiti. Svim takovim, koji se te igre igraju, poručujemo, da se izvole obratiti na naše uredniš-tvo, gdje će sve oklade biti prihvaćene. Da vi-dimo te junake!

Premješten. Naš sumišljenik i prijatelj g. Šime Štuk, sudac, premješten je iz Šibenika u Knin.

Dr. Ivan Pavičić, koji je ovo dana na zagrebačkom sveučilištu bio promoviran „sub auspiciis regis“, boravio je dva dana u Šibe-niku, u krugu naših prijatelja.

Glavna godišnja skupština „Poljodjelske zajednice“ savzana je za sutra u ne-djelju u 8 sati jutrom u prostorijama „Hrvatskog Sokola“.

O pitanju bosanske paše, o čem govo-rimo na drugom mjestu, upozoruje nas ugledna ličnost iz grada, da „Nar. List“ kad piše o toj stvari ne zna ponipošto o čem se radi. Ne radi se o konačnom uređenju pitanja prave paše, nego o ukinuću zabrane za ovogodišnji dogon blagdan radi marvinske pošasti. O tome nije se zem. od-bor ni malo bavio, a niti što drugi od utvaraša. Sami biedni težaci zanimanah obćina sa zast. dr. Dulibićem na čelu zauzeli su se za ukinuće te ovogodišnje zabrane. Dolično odaslanstvo pri-kazalo se namjestniku Nardelliju, a namjeravalo je dalje poći u Beč i Sarajevo. Nego isti g. nam-jestnik uvjerio je odaslanstvo, da drugih ko-raka ne treba i da će on odmah brzojavno pre-dočiti tužno stanje naših težaka i pospješiti uki-nuće zabrane. Tako se odaslanstvo umirilo i po-zrutilo kući.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlastnik, i izdavalatj i odgovorni urednik: Josip Drezga.

Javna zahvala.

Iz dna srca zahvaljujem te ostajem haran- nezaboravnom dobročinitelju gospodinu dru. Colombaru i ostaloj gospodi liječnicima pokra-jinske bolnice u Šibeniku, koji su oćimskom ljubavlju i poznatom svojom liječničkom vj.štino-m u podpunom redu operirali moju kćer Katicu, od koje svaku nadu po meni i drugom bio sam izgubio, te kroz 20 dana povratke mi ju kući zdravu.

Istodobno zahvaljujem častnim milosrdnim sestrama, koje boraviše oko moga djeteta i njegovaše ju kao nje majka; te ukupno svima želim neka im Svemogući Bog obilno sve naplati. Split, 29. V. 1911.

Mate Gazdić.

posuđe. Obratiti se na uredništvo. Prodaju se 8 krava mu- tuda kao i zara prvog

„JEDNO PITANJE“

- Što se ne gasi ?
- Što ne čini pepeo ?
- Šta neprestano gori ?
- Šta ne smrdi ?
- Šta ne grebe ?
- Šta se ne podere ?
- Šta prija dobro ?
- Šta samo pušimo a drugo ne ?

To je samo :
Papir za cigarete „ABADIE“.

POKUŠTVO
SOLIDNO I UKUSNE IZRAĐBE
MOŽE SE DOBITI UZ VEOMA
NIZKE CENE SAMO KOD DOBRO
POZNATE TVRĐKE
A. DELFIN - ŠIBENIK
PAPETARSKA I DRVOGIGIJSKA
— — — — —
FABRIČA UTEM. GODINE 1899.

Vaše zdravlje

ćete održati! Vaše slabosti i boli izčeznuti. Vaš vid, živci, ojačat će se, vaše spavanje biti zdravo, a sveobće razpoloženje se opet uzpostavlja, ako pravi Fellerov Fluid m. d. M. „ELSAFLUID“ upotrebite. 12 boćica na pokušaj stoje 5 K franko. Proizvadija je samo ljekarnik: E. V. Feller u Štubici, Elsatrg. 64. (Hrvatska).

Mužki
koi hoće, da očuvaju svoju kosu od peruta, od opadanja i da ne osjede, a žete, da im kosa bolje raste i gušća bude, neka upotrebjava
STECKENPFERD BAY-RUM (Znak Steckenferd) od BERGMAN & COMP. Tetschen a. E.
u flašama po K 2— i K 4—. Dobiva se u svim ljekarnama, drogerijama, parlfumerijama i brijal-nicama.

INSAM & PRIMOTH
St. Ulrich, Groeden (Tirol).
Utemeljeno godine 1890.
Vise puta nagradjeno.
Svibanjska pobožnost i blagdan Srca Isusova. Ilijezi za, uspomenu izradjeni kipovi DJEVICE MARIJE i PRESV. SRCA ISUSOVA umjetnički iz drveta izra-djeni i polyhromirani.
Osim toga sve crkvene umjetničke radnje.
— Katalog badava i franko. —
Narućbe i pakovanje izvršuju se franko.

Objava.

Podpisati daje na znanje cijenjenom obćinstvu da se u mojem lokalnu nalazi prva vrsta vina iz najboljih podruma, te sam u stanju poslužiti svakoga svaki dan do jamatve. Ciena 60 para litru.

Sa veleštovanjem
Nikola Zlatan, gostioničar.

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, ciena knjizi broširano K 5—, a uvezano K 6—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjizarama.

Krondorferova
alkalička naravna, kiselica.

Oprez!
Društva „Papir Abadie“.
Pošto se u posljednje vrijeme ponovile razne imitacije naših općepoznatih i ob-ljubljenih tuljčica
RIZ ABADIE (Riz doré)
molimo naše p. n. mušterije, da paze točno na ime Abadie, koje se nastoji sa raznim drugim riećima nadopuniti. Mi opominjemo prije kupovine na lošu imitaciju, jer ćemo protiv imitacija sa svim sudskim sredstvima postupati.
DRUŠTVO „PAPIR ABADIE“.

Tiskanice
za obćine i župske ureda — dobivaju se — uz vrlo nisku cieniu u Hrvatskoj Tiskari - Šibenik

VELIKA ZLATARIJA
Gi. PLANČIĆ
Vis-STARIGRAD=Velaluka
Bogato snabdjevena podružnica - Šibenik.

„NUISOL“
od BERGMAN-A i drug u TESNJU n. L. jest i ostaje prije kao i poslie za čudo nedostiživo sredstvo za bojadisanje kose i brade.
Na zalihii se nalazi plava, smedja i crna boja. Jedna boca stoji K 2-50
Drogerija Vinko Vučić - Šibenik.

Eugen Pettoello
Pribor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kineskih srebrarija žlica, viljuška i noževa.
Zajamčena izradba sa 90 grama čistog srebra.
Pešata.
Svake vrsti rezbarije u kojoj mu drago kovini.
Bogati ilustrovani oienik. — Tvorničke stalne ciena.
Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

Najsavršeniji gramofoni i ploče
sa svakovrstnim komadima osobito hrvatskim providjeni znakom „Andjao“
Dobivaju se u knjizari i papirnici:
IVAN GRIMANI
ŠIBENIK, GLAVNA ULICA.
Šalje na zahtjev oienik i popis komada badava.

PROĐAJEM SVAKOVRSNIH KOŽA NA MALO I VELIKO. PRIMAJU SE I PISMENE NARUĆBE IZ VANA UZ POUZEĆE, A POZNATIM I :: BEZ POUZEĆA DO IZMINUCA UTANAČENOG ROKA IZPLATE. ::
IMADEM VELIKU ZALIHU GOTOVIH CIPELA I RADIONICU SVAKOVRSNE OBUĆE I OPANAKA. IZRADJUJE SE BRZO I TAČNO PO NAJFINIJEM I NAJMODERNIJEM SISTEMU. PODPISANI SE OSOBITO PREPORUČUJE GG. ČINOVNICIMA, C. KRALI. VOJNIČTVU, URUŽNICIMA I FINANCIAL. STRAŽARIMA. PROĐAJE SE TAKODJER I NA MJESEČNE OBROKE.
AUGUST ŽIGON — ŠIBENIK

